

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування закладу вищої освіти)

Економічний факультет
(назва факультету/навчально-наукового інституту)

Кафедра обліку, аналізу і аудиту
(назва кафедри)

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

«ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ»
(назва навчальної дисципліни)

вибіркова
(вказати: обов'язкова / вибіркова)

Освітньо-професійна програма «Міжнародні економічні відносини»
(назва програми)

Спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»
(вказати: код, назва)

Галузь знань 29 «Міжнародні відносини»
(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
(вказати: перший бакалаврський/другий магістерський)

Економічний факультет
(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська
(вказати: на якій мові читається дисципліна)

Розробник: Косташ Тетяна Вікторівна, доцент кафедри обліку, аналізу і аудиту, к.е.н., доцент
(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Профайл викладача <http://econom.chnu.edu.ua/kafedry-ekonomichnogo-fakultetu/kafedra-obliku-analizu-i-audytu/kolektyv-kafedry/kostash-tetyana-viktorivna>
(посилання на сторінку кафедри з інформацією про викладача (-ів))

Контактний тел. +38(0372)522691

E-mail: t.kostash @chu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=245>

Консультації згідно з графіком

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Навчальна дисципліна «Звітність підприємств» є обов'язковою вибірковою навчального плану циклу дисциплін професійної підготовки, яка сприяє підготовці фахівців першого (бакалаврського) рівня спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини». Дисципліна «Звітність підприємств» (ППВ 3) викладається на третьому курсі у VI семестрі, спрямована на оволодіння здобувачами теоретичними та практичними навиками узагальнення облікової інформації у фінансовій, статистичній та спеціалізованій звітності, забезпечує вивчення основних методичних прийомів формування інформації у бухгалтерській звітності. Звітність є заключним етапом облікового циклу підприємства і складається на підставі даних бухгалтерського обліку для задоволення інформаційних потреб різних категорій користувачів: внутрішніх і зовнішніх.

Призначення навчальної дисципліни «Звітність підприємств» полягає в оволодінні методами формування та складання фінансової, податкової, статистичної та інших видів звітності суб'єктів господарювання; набуття практичних навичок заповнення та подання основних форм звітності.

2. Мета навчальної дисципліни: надання знань про зміст, структуру, порядок складання і використання звітності підприємства.

3. Пререквізити. Вивчення навчальної дисципліни «Звітність підприємств» базується на засвоєнні знань з навчальної дисципліни «Облік і аудит».

4. Результати навчання:

Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 29 «Міжнародні відносини» за спеціальністю 292 «Міжнародні відносини» (освітня програма «Міжнародні економічні відносини») вивчення дисципліни «Звітність підприємств» сприяє поглибленню таких компетентностей і програмних результатів навчання:

Загальні компетентності:

ЗК 3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Фахові компетенції:

СК 16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

Очікувані програмні результати навчання:

ПРН 1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПРН 7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН 23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Змістовий модуль 1.												
Загальні вимоги, склад та методологія складання фінансової звітності												
Тема 1. Склад та призначення звітності підприємства, вимоги до її складання	6	2	2	-	-	2						
Тема 2. Баланс (звіт про фінансовий стан)	11	4	4	-	-	3						
Тема 3. Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід)	11	4	4	-	-	3						
Тема 4. Звіт про рух грошових коштів	9	2	4	-	-	3						
Тема 5. Звіт про власний капітал	9	2	4	-	-	3						
Тема 6. Примітки до річної фінансової звітності. Звітність за сегментами	6	2	2	-	-	2						
Разом за змістовим модулем 1	52	16	20	-	-	16						
Змістовий модуль 2.												
Консолідована, скорочена, податкова, статистична та інша звітність підприємства												
Тема 7. Зведена та консолідована фінансова звітність	8	2	2	-	-	4						
Тема 8. Фінансовий (спрощений фінансовий) звіт суб'єкта малого підприємництва	6	2	2	-	-	2						
Тема 9. Виправлення помилок та зміни у фінансових звітах	4	2	-	-	-	2						
Тема 10. Податкова звітність	12	4	4	-	-	4						
Тема 11. Статистична та спеціальна звітність	8	4	2	-	-	2						
Разом за змістовим модулем 2	38	14	10	-	-	14						
Усього годин	90	30	30	-	-	30						
Підсумкова форма контролю	залік											

5.2. Зміст завдань для самостійної роботи

Самостійна робота здобувача з дисципліни «Звітність підприємств» спрямована на узагальнення, засвоєння та закріплення знань по кожній темі. Вона включає такі види робіт: опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, підготовку до практичних занять, розгляд питань, що виносяться на самостійне вивчення та самостійне вирішення практичних ситуацій.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Склад та призначення звітності підприємства, вимоги до її складання	2
2	Баланс (звіт про фінансовий стан)	3
3	Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід)	3

4	Звіт про рух грошових коштів	3
5	Звіт про власний капітал	3
6	Примітки до річної фінансової звітності. Звітність за сегментами	2
7	Зведена та консолідована фінансова звітність	4
8	Фінансовий (спрощений фінансовий) звіт суб'єкта малого підприємництва	2
9	Виправлення помилок та зміни у фінансових звітах	2
10	Податкова звітність	4
11	Статистична та спеціальна звітність	2
Усього		30

6. Освітні технології, методи навчання і викладання навчальної дисципліни

Освітні технології, що використовуються для викладання дисципліни «Звітність підприємств»:

1. Лекції, під час яких розкриваються основні теоретичні концепції складання та подання фінансової, податкової та статистичної звітності з використанням презентацій та інших візуальних засобів для кращого засвоєння матеріалу.

2. Групові та індивідуальні завдання, що сприяють розвитку навичок командної роботи та співпраці та навчають застосувати їх у практичних ситуаціях. Здобувачі можуть працювати як індивідуально, так і у командах.

3. Використання таких технологій, як вебінари, платформа MOODLE та інші інтерактивні платформи навчання, неформальні бізнес-курси, що сприяють підтримці навчання. Вони дозволяють здобувачам доступитися до матеріалів в будь-який час і місце, виконувати завдання та отримувати зворотний зв'язок від викладача.

Методи навчання:

- МН 1 – вербальні методи (лекція, бесіда, диспут, пояснення, розповідь та інші);
- МН 2 – семінари, практичні та лабораторні роботи;
- МН 3 – наочні методи (презентація, демонстрація, ілюстрація);
- МН 4 – пояснювально-ілюстративні методи;
- МН 5 – проблемно-пошукові методи;
- МН 8 – ситуаційні завдання;
- МН 9 – робота з інформаційними ресурсами (нормативними джерелами, навчально-методичною та науковою літературою, інтернет-ресурсами);
- МН 10 – самостійна робота;
- МН 11 – дистанційне навчання з використанням системи Moodle;

7. Контроль та оцінювання результатів навчальних досягнень здобувачів з навчальної дисципліни

Критерії оцінювання:

при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладання матеріалу; використання різноманітних джерел інформації; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової та вітчизняної практики;

при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання, аргументованість і логіка викладення матеріалу, використання різноманітних джерел, законодавчих актів, прикладів і фактичного матеріалу тощо; правильність проведення розрахунків; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Вищими балами оцінюється самостійний обґрунтований погляд здобувача щодо конкретної практичної ситуації або проблеми.

Засоби оцінювання:

- ЗО 1 – фронтальне опитування;
- ЗО 2 – індивідуальне опитування;
- ЗО 3 – стандартизовані тести;
- ЗО 4 – розв'язування практичних ситуацій;

ЗО 5 – тематичні контрольні роботи;

ЗО 6 – презентація результатів виконання індивідуальних та командних завдань (наукових, розрахункових, аналітичних та інших);

ПК – підсумковий контроль – (залік).

Результати поточного оцінювання навчальних досягнень відображаються у *Журнали обліку успішності* викладача.

Система оцінювання навчальних досягнень:

Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів здобувач набирає при поточних видах контролю (30 балів за 1 змістовий модуль, 30 балів за 2 змістовий модуль) і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (здачі заліку).

Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)											Кількість балів (залік)	Сумарна кількість балів
Змістовий модуль №1						Змістовий модуль №2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	40	100
5	5	5	5	5	5	6	6	6	6	6		

Підсумковий контроль знань та компетентностей здобувачів із навчальної дисципліни «Фінансова звітність» здійснюється на підставі проведення *заліку*, завданням якого є підсумкова перевірка глибини засвоєння здобувачем програмного матеріалу освітнього компонента, логіки та взаємозв'язків між окремими його розділами, здатності до творчого використання набутих знань; уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми, що впливає зі змісту освітнього компонента тощо.

Здобувач отримує завдання, що містить теоретичне питання з дисципліни, тестові завдання, глосарій і виробничу ситуацію.

У 40 балів, що можливо отримати на заліку, входить: теоретичне питання (10 балів), 4 тести «правильно-неправильно» - по 2 бали (сумарно 8 балів), визначення 4 термінів - по 2 бали (сумарно 8 балів), виробнича ситуація (14 балів).

10 балів ставиться за повне розкриття теоретичного питання. У випадку неповної відповіді зберігається відсоткове відношення розкриття відповіді та бального оцінювання.

14 балів здобувач отримує за повне та правильне (відповідно до чинного законодавства; без математичних помилок) розв'язання виробничої ситуації.

Після підготовки здобувачами конспекту відповіді та розв'язання задачі відбувається його усна відповідь викладачеві. В процесі цього здобувачу можуть бути задані додаткові питання.

Також залік може бути проведений у письмовій формі.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення
зараховано	A (90-100)	відмінно
зараховано	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
зараховано	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
незараховано	FX (35-49)	незадовільно з можливістю повторного складання
	F (1-34)	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

Оцінкою «А» оцінюється повна та аргументована відповідь на теоретичне питання, правильне розв'язання виробничої ситуації, правильна відповідь на тестові питання та сформульовані правильні визначення з глосарію. Відповіді повинні розкривати суть матеріалу,

що свідчить про вміння аналізувати матеріал та робити змістовні висновки. Відповідь повинна бути чіткою, логічною і послідовною.

Відповідь оцінюється на «В» за умови такого розкриття теоретичного питання та тестових завдань, понять з глосарію, а також розв'язання виробничої ситуації, які містять неточності, що не суттєво впливають на зміст завдання.

Відповідь оцінюється на «С» за умови повного та правильного розкриття питання або правильного розв'язання виробничої ситуації, але у відповіді недостатньо правильно сформульовано визначення з глосарію. У той же час тестові завдання вирішені на належному рівні.

Якщо підхід викладення матеріалу правильний, але виявляється недостатнє його розуміння, допускаються окремі неточності, виставляється оцінка «D».

Відповідь оцінюється на «E» у випадку правильного підходу до викладення теоретичного матеріалу та відповідей на тестові завдання.

В усіх інших випадках відповідь оцінюється на «Fх».

Дедлайни та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний, участь у конференції, студентській олімпіаді).

Академічна доброчесність. Здобувачі вищої освіти самостійно виконують навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання. У разі використання ідей, розробок, тверджень обов'язковим є посилання на джерела інформації.

Відвідування занять. Відвідування занять є обов'язковою умовою виконання навчального плану дисципліни. Форми навчання визначені затвердженням графіком освітнього процесу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

8. Рекомендована література

8.1. Базова (основна) література

1. Глушач Ю.С. Фінансова звітність за П(С)БО: навч.-метод. посіб. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. 88 с.
2. Іванчук Н. В. Звітність підприємств : навчальний посібник. Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 208 с.
3. Зарудна Н. Я., Кундеус О. М., Яковець Т. А. Облік та нормативно-правове забезпечення підприємницької діяльності: Навчальний посібник. Тернопіль : ТАЙП, 2016. 283 с.
4. Звітність підприємств : підручник / Боднар М. І. та ін. Київ: ЦУЛ, 2015. 570 с.
5. Левицька С.О., Осадча О.О., Антонюк О.Р. Облік і звітність суб'єктів малого підприємництва : Навчальний посібник. Рівне: ПП «Формат-А», 2020. 200 с.
6. Лукін В.О. Звітність підприємства: Опорний конспект лекцій. Харків: ХІБС УБС НБУ, 2014. 164 с.
7. Лучко М. Р., Яцишин С. Р. Консолідація фінансової звітності : Навч. посіб. Тернопіль : ТНЕУ, 2017. 282 с.
8. Облік, аналіз, аудит і оподаткування: навч.-метод. посібник / А.І.Вергун, Т.В.Косташ, Т.М.Ковальчук, М.А.Проданчук, І.І.Никифорак; за заг. ред. д.е.н., проф. Т.М.Ковальчук. Чернівці: Чернівецьк. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2020. 520 с.
9. Пантелеев В. П., Безверхий К. В. Консолідація фінансової звітності : навч. посіб. К.: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2016. 442 с.
10. Пантелеев В. П., Юрченко О. А., Курило Г. М., Безверхий К. В. Звітність підприємств : навч. посіб. / за заг. ред. В. П. Пантелеева. К. : ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2017. 432 с.

8.2. Нормативна база

1. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні : Закон України від 16. 07.1999 р. №966-XIV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
2. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22.05.2003 р. № 851-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15/ed20181107#Text>

3. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : затв. Наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 291 URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>
4. Методичні рекомендації по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку : затв. Наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2000 р. № 356. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MF00062>
5. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
6. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. URL: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/plan-rah/plan-schetov-buhgalterskogo-1021043.html>
7. Податковий кодекс України : Закон України від 2.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
8. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання» : Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.99 р. № 20. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00>
9. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» : Наказ Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. № 290. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>
10. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» : Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>
11. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток» : Наказ Міністерства фінансів України від 28.12.2000 р. № 353. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0047-01>
12. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах»: Наказ Міністерства фінансів України від 28.05.1999 р. № 137. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0392-99>
13. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань : затв. Наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. № 879. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>
14. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 8.07.2010 р. № 2464. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>
15. Про оплату праці : Закон України від 24.03.95 р. № 108/95-ВР. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95>
16. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість» : Наказ Міністерства фінансів України від 08.10.99 р. № 237. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99#Text>
17. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 «Фінансові інвестиції» : Наказ Міністерства фінансів України від 26.04.2000 р. № 91. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0284-00>
18. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу та припинення діяльності» : Наказ Міністерства фінансів України від 07.11.2003 р. № 617. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1054-03>
19. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» : Наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. № 92. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text>
20. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи» : Наказ Міністерства фінансів України від від 18.10.99 р. № 242. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99#Text>
21. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» : Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.99 р. № 246. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99#Text>

9. Інформаційні ресурси

Офіційні сайти органів державного управління України:

1. Верховна рада України: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
2. Державна казначейська служба України – <http://www.treasury.gov.ua>
3. Державна податкова служба України - <https://tax.gov.ua/>
4. Урядовий портал – <https://www.kmu.gov.ua/>
5. Міністерство фінансів України – <https://mof.gov.ua/uk>

Офіційні сайти наукових і електронних бібліотек в Україні:

1. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського – www.nbuv.gov.ua
2. Державна науково-технічна бібліотека України (ДНТБ України) – <https://dntb.gov.ua/>